

USTAWA
z dnia 10 maja 1996 r.

**o zmianie ustawy o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe
i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego
oraz o zmianie ustawy o związkach zawodowych**

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1996 r. Nr 75, poz. 355; z 1998 r. Nr 162, poz. 1113.

Art. 1.

W ustawie z dnia 25 października 1990 r. o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego (Dz. U. z 1991 r. Nr 4, poz. 17) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

"W przypadku gdy niemożliwe jest ustalenie pierwotnej wartości poszczególnych, zniszczonych, zaginionych lub zużytych składników majątku albo ustalenie ich cen w chwili wydawania orzeczenia o zwrocie, odszkodowanie ustala się w wysokości odpowiadającej ich łącznej wartości, stwierdzonej w protokołach przekazania majątku, bilansach lub innych dokumentach księgowych, podwyższonej w relacji do wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, jaki nastąpił odpowiednio między dniem 12 grudnia 1981 r. lub dniem faktycznego pozbawienia majątku a dniem wydania orzeczenia.",

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. Od odszkodowania, o którym mowa w ust. 3, potrąca się - waloryzowaną na zasadach przewidzianych w art. 3 ust. 1 - wartość składników majątkowych zużytych na potrzeby osób będących członkami podmiotów uprawnionych do odszkodowania.";

2) w art. 3 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

"3. W sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 2 ust. 3a.";

3) po art. 3 dodaje się art. 3¹-3³ w brzmieniu:

"Art. 3¹. 1. Związki zawodowe i organizacje społeczne, którym przekazano składniki majątkowe podlegające zwrotowi na podstawie przepisu art. 1 ust. 1, w przypadku, o którym mowa w

art. 2 ust. 3, obowiązane są do wypłaty odszkodowania w wysokości odpowiadającej wartości składnika majątku według stanu na dzień jego przejęcia, a według cen z dnia wydania orzeczenia o zwrocie.

2. Związki zawodowe i organizacje społeczne, którym przekazano, podlegające zwrotowi na podstawie przepisu art. 3 ust. 1, środki finansowe w walucie polskiej, obowiązane są do zwrotu tych środków z odsetkami wynikającymi ze stopy procentowej ustalonej przez Narodowy Bank Polski dla oprocentowania kredytu refinansowego, naliczonymi za okres od dnia 1 lutego 1991 r. do dnia wydania orzeczenia o zwrocie.
3. Związki zawodowe i organizacje społeczne, którym przekazano, podlegające zwrotowi na podstawie przepisu art. 3 ust. 2, środki finansowe w walucie obcej, obowiązane są do zwrotu tych środków po naliczeniu odsetek w wysokości 3 % w skali rocznej, liczonych od dnia 1 lutego 1991 r. do dnia wydania orzeczenia o zwrocie.
4. Różnice pomiędzy kwotami należnymi podmiotom uprawnionym na podstawie przepisu art. 2 ust. 3 i 3a oraz art. 3 a kwotami, które związki zawodowe i organizacje społeczne są obowiązane zwrócić na podstawie odpowiednio ust. 1-3, wypłaca Skarb Państwa.
5. Skarb Państwa obowiązany jest do wyrównania nadpłaty, jeżeli organizacje zobowiązane do zwrotu wypłaciły organizacjom uprawnionym do jego uzyskania kwoty wyższe od wynikających z przepisów ust. 1-3.
6. W sprawach, o których mowa w ust. 4 i 5, w imieniu Skarbu Państwa występują wojewodowie właściwi ze względu na siedzibę organizacji uprawnionej do uzyskania zwrotu majątku lub środków finansowych.

Art. 3². 1. Różnica i nadpłata, o których mowa odpowiednio w art. 3¹ ust. 4 i 5, są kompensowane w formie:

- 1) przeniesienia praw do składników majątkowych stanowiących własność Skarbu Państwa albo przeniesienia - w porozumieniu z właściwym organem gminy - praw do składników majątkowych stanowiących własność komunalną, za którą odpłatność pokryje Skarb Państwa,
- 2) przeniesienia praw do składników majątku restrukturyzowanych bądź prywatyzowanych przedsiębiorstw państwowych (mienie zbędne) - za zgodą uprawnionego związku zawodowego lub organizacji społecznej,
- 3) nieodpłatnego nabycia - za zgodą Rady Ministrów - akcji jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz akcji spółek, w których udział Skarbu Państwa wynosi ponad 50%, z pominięciem trybu publicznego,

4) obligacji Skarbu Państwa.

2. Przepisy ust. 1, a także art. 2 ust. 4 stosuje się do zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu odpowiednio różnicy, wyrównania nadpłaty lub odszkodowania, jeżeli ich wartość przekracza 10 000 złotych wobec zakładowej organizacji związkowej oraz 100 000 złotych wobec organizacji związkowych szczebla ponadzakładowego i organizacji społecznych, w stosunku do nadwyżki ponad tę kwotę.
3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, w porozumieniu z Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym "Solidarność", szczegółowe zasady i tryb regulowania zobowiązań Skarbu Państwa, o których mowa w art. 3¹ ust. 4 i 5.

Art. 3³. Za okres od dnia wydania przez Społeczną Komisję Rewindykacyjną orzeczenia o zwrocie majątku do dnia jego wykonania nalicza się odsetki ustawowe. Przepisy art. 3¹ ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.";

4) w art. 7 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. W sprawach rozpatrywanych ponownie przez Komisję w wyniku uchylenia orzeczenia przez Naczelnego Sądu Administracyjnego Komisja nie może wydać orzeczenia mniej korzystnego dla strony skarżącej niż orzeczenie uchylone, chyba że skargę wnosił również inny uczestnik postępowania.";

5) w art. 10:

a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

"2. Nie uwzględnia się upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, jeżeli w wyniku postępowania wszczętego na podstawie wniosku złożonego w tym terminie okaże się, że zobowiązany do zwrotu jest inny podmiot niż wskazany we wniosku i wnioskodawca zażąda zwrotu majątku od tego podmiotu.".

Art. 2.

Jeżeli przed wejściem w życie ustawy, o której mowa w art. 1, organ państwowy lub państwowa jednostka organizacyjna zwróciły równowartość majątku bez jej waloryzacji, mają do niego zastosowanie przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, z wyłączeniem art. 2 ust. 3a oraz art. 3 ust. 3.

Art. 3.

W zakresie uregulowanym niniejszą ustawą i nie objętym orzeczeniem Społecznej Komisji Rewindykacyjnej, na wniosek strony wszczyna się postępowanie. **art. 3 uchylony**

Art. 4.

Sprawy o zwrot majątku, wszczęte, a nie zakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają jej przepisom.

Art. 5.

Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 25 października 1990 r. o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 6.

W ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. Nr 55, poz. 234, z 1994 r. Nr 43, poz. 163 oraz z 1996 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 24, poz. 110) w art. 45 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Nieruchomości Zrzeszenia Związków Zawodowych wraz z ich wyposażeniem, przekazane na zasadach i w trybie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 61 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 48 ust. 1 niniejszej ustawy, podlegają podziałowi, w równych częściach, pomiędzy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych.",

2) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

"3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej, w terminie do dnia 30 czerwca 1997 r., w oparciu o inwentaryzację nieruchomości, o których mowa w ust. 1, określi w drodze rozporządzenia wykazy nieruchomości, które od dnia wejścia w życie rozporządzenia stanowić będą wyłączną własność Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" lub Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych; wykazy te stanowić będą podstawę do ujawnienia prawa własności w księgach wieczystych.

4. Minister Pracy i Polityki Socjalnej w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, określi ponadto szczegółowe zasady i tryb:

- 1) przeniesienia praw do nieruchomości podlegających podziałowi, o którym mowa w ust. 1,
- 2) rozliczeń związanych z tym podziałem, jeżeli wartość poszczególnych nieruchomości nie pozwoli na równy ich podział.",

3) dodaje się ust. 5-7 w brzmieniu:

"5. Inwentaryzację, o której mowa w ust. 3, przeprowadzi komisja powołana przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej.

6. Minister Pracy i Polityki Socjalnej dokona, w drodze decyzji, rozliczeń, o których mowa w ust. 4 pkt 2.

7. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3 i 4, Minister Pracy i Polityki Socjalnej wyda po zasięgnięciu, w trybie określonym w art. 19 ust. 2,

opinii Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" i Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych."

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.